

INFORMATOR

**o egzaminie maturalnym z języka włoskiego
będącego drugim językiem nauczania
w szkołach lub oddziałach dwujęzycznych
od roku szkolnego 2013/2014**

INFORMATOR

**o egzaminie maturalnym z języka włoskiego
będącego drugim językiem nauczania
w szkołach lub oddziałach dwujęzycznych
od roku szkolnego 2013/2014**

opracowany przez Centralną Komisję Egzaminacyjną
we współpracy z okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi
w Gdańsku, Jaworznie, Krakowie, Łodzi,
Łomży, Poznaniu, Warszawie i Wrocławiu

Warszawa 2012
Wydawnictwo Centralnej Komisji Egzaminacyjnej

Centralna Komisja Egzaminacyjna

ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa
tel. 22 536 65 00
ckesekr@cke.edu.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku

ul. Na Stoku 49, 80-874 Gdańsk
tel. 58 320 55 90
komisja@oke.gda.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Jaworznie

ul. Adama Mickiewicza 4, 43-600 Jaworzno
tel. 32 616 33 99
oke@oke.jaworzno.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie

os. Szkolne 37, 30-119 Kraków
tel. 12 683 21 01
oke@oke.krakow.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży

ul. Nowa 2, 18-400 Łomża
tel. 86 216 44 95
sekretariat@oke.lomza.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi

ul. Ksawerego Praussa 4, 94-203 Łódź
tel. 42 634 91 33
komisja@komisja.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu

ul. Gronowa 22, 61-655 Poznań
tel. 61 852 13 07
sekretariat@oke.poznan.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie

ul. Grzybowska 77, 00-844 Warszawa
tel. 22 457 03 35
info@oke.waw.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna we Wrocławiu

ul. Tadeusza Zielińskiego 57, 53-533 Wrocław
tel. 71 785 18 52
sekret@oke.wroc.pl

Spis treści

PODSTAWY PRAWNE EGZAMINU.....	1
OPIS EGZAMINU	3
PRZYKŁADOWE ZADANIA Z ROZWIĄZANIAM I PUNKTACJĄ	16

Podstawy prawne egzaminu

Podstawą prawną regulującą strukturę oraz zasady przeprowadzania egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego będącego drugim językiem nauczania w szkołach lub oddziałach dwujęzycznych są następujące rozporządzenia wydane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (DzU z 2004 r., nr 256, poz. 2572, z późn. zm.):

ROZPORZĄDZENIE	REGULOWANE KWESTIE
<ul style="list-style-type: none"> • rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (DzU nr 83, poz. 562, z późn. zm.) • rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 8 kwietnia 2008 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w publicznych szkołach i placówkach artystycznych (DzU nr 65, poz. 400, z późn. zm.) 	<ul style="list-style-type: none"> • języki, z których można zdawać egzamin • struktura egzaminu • forma egzaminu • czas trwania egzaminu • zasady przeprowadzania egzaminu • zwolnienia z egzaminu • uprawnienia laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych • dostosowanie warunków do indywidualnych potrzeb absolwentów posiadających orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania, ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się oraz chorych lub niepełnosprawnych czasowo
<p>rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 sierpnia 2001 r. w sprawie standardów wymagań będących podstawą przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów (DzU nr 92, poz. 1020, z późn. zm.)</p>	<p>zakres wiadomości i umiejętności sprawdzanych na egzaminie</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (DzU nr 228, poz. 1490) • rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach (DzU nr 228, poz. 1489) 	<p>dostosowanie warunków i formy przeprowadzania egzaminu do potrzeb absolwentów niepełnosprawnych</p>
<p>rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 maja 2010 r. w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych (DzU nr 97, poz. 624)</p>	<p>wzór świadectwa dojrzałości</p>

Opis egzaminu

Absolwenci szkół lub oddziałów dwujęzycznych ubiegający się o uzyskanie świadectwa dojrzałości *obowiązkowo* przystępują do egzaminu maturalnego z następujących przedmiotów:

1. język polski – część pisemna (poziom podstawowy) oraz część ustna (nie określa się poziomu egzaminu)
2. matematyka – część pisemna (poziom podstawowy)
3. wybrany język obcy nowożytny – część pisemna (poziom podstawowy) oraz część ustna (nie określa się poziomu egzaminu).

Absolwenci szkół lub oddziałów dwujęzycznych *mają prawo* przystąpić do egzaminu maturalnego z nie więcej niż sześciu przedmiotów dodatkowych, w tym z języka obcego nowożytnego będącego drugim językiem nauczania na poziomie dwujęzycznym. Informacje dotyczące egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie podstawowym i rozszerzonym są dostępne w odpowiednim informatorze maturalnym.

Absolwenci szkół lub oddziałów dwujęzycznych mają również prawo rozwiązać dodatkowe zadania egzaminacyjne z matematyki, biologii, chemii, fizyki i astronomii, historii, geografii, przygotowane w języku będącym drugim językiem nauczania.

Egzamin maturalny z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym sprawdza ogólną kompetencję komunikacyjną absolwentów w zakresie wybranego języka obcego na poziomie wysoko zaawansowanym. W tym celu sprawdzane jest opanowanie wiadomości i umiejętności z zakresu języka obcego nowożytnego określonych w standardach wymagań egzaminacyjnych dla języka obcego nowożytnego będącego drugim językiem nauczania w szkołach lub oddziałach dwujęzycznych.

Niniejszy dokument zawiera ogólną charakterystykę egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym, charakterystykę poszczególnych części egzaminu przedstawioną w tabelach poniżej, zakres struktur gramatycznych oraz przykładowe zadania egzaminacyjne wraz z rozwiązaniami.

	CZĘŚĆ PISEMNA	CZĘŚĆ USTNA
CZAS TRWANIA	180 minut	15 minut (+ 15 minut na przygotowanie odpowiedzi)
CZĘŚCI	Rozumienie ze słuchu Rozumienie tekstów pisanych Znajomość środków językowych Wypowiedź pisemna	Prezentacja tekstu Rozmowa na podstawie tekstu
OCENIAJĄCY	egzaminatorzy okręgowej komisji egzaminacyjnej	przedmiotowy zespół egzaminacyjny

Część ustna

Podstawą przeprowadzenia części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym jest zestaw egzaminacyjny w postaci tekstu w języku obcym o długości ok. $\frac{3}{4}$ strony formatu A4. Część ta polega na prezentacji przeczytanego tekstu przez zdającego oraz rozmowie zdającego z egzaminującym na tematy związane z tekstem.

ZAKRES WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI	określony w standardach wymagań egzaminacyjnych I.1.b, I.2., I.3., II.2.a–f, II.3.a–e, II.4.a–c
RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW	różne rodzaje tekstów, np. informacyjne, literackie, publicystyczne, popularnonaukowe, o wysokim stopniu zróżnicowania tematyki, nieznane wcześniej zdającemu; integralną częścią tekstu może być materiał ikonograficzny, np. tabela, wykres, zdjęcie
ŹRÓDŁA TEKSTÓW	teksty autentyczne lub w minimalnym stopniu adaptowane
PRZEBIEG EGZAMINU	<ul style="list-style-type: none"> Po wylosowaniu zestawu zdający ma ok. 15 minut na zapoznanie się z tekstem. Czas przygotowania nie jest wliczany do czasu trwania egzaminu. Podczas przygotowania do odpowiedzi zdający może sporządzać notatki, z których wolno mu korzystać podczas odpowiedzi. Po upływie 15 minut zdający rozpoczyna odpowiedź od prezentacji przeczytanego tekstu, która powinna zawierać: usytuowanie tekstu, przedstawienie treści i struktury tekstu oraz podsumowanie. Po prezentacji tekstu egzaminujący zadaje zdającemu 5–7 pytań nawiązujących do problematyki poruszanej w tekście. Pytania do tekstu znajdują się jedynie w zestawie dla egzaminującego, który może zadawać również pytania spoza zestawu.
PUNKTACJA	<p>punkty przyznawane są zgodnie z kryteriami oceniania egzaminu ustnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> prezentacja tekstu (usytuowanie tekstu, przedstawienie treści i struktury tekstu, podsumowanie prezentacji): od 0 do 8 punktów rozmowa na podstawie tekstu: od 0 do 6 punktów umiejętności językowe zaprezentowane podczas egzaminu: od 0 do 6 punktów <p>Szczegółowe kryteria oceniania wypowiedzi ustnej wraz z krótkim komentarzem są przedstawione poniżej.</p>

Kryteria oceniania wypowiedzi ustnej

Usytuowanie tekstu

1 p.	pełne usytuowanie tekstu
0 p.	częściowe usytuowanie lub brak usytuowania tekstu

Przedstawienie treści i struktury tekstu

6–5 p.	<ul style="list-style-type: none"> pełna zgodność z tekstem prawidłowe określenie głównej myśli / głównego problemu tekstu
--------	--

	<ul style="list-style-type: none"> wskazanie związków logicznych między częściami tekstu konstrukcja wypowiedzi w pełni logiczna i konsekwentna wypowiedź sformułowana własnymi słowami
4–3 p.	<ul style="list-style-type: none"> pełna zgodność z tekstem drobne uchybienia w określeniu głównej myśli / problemu tekstu drobne uchybienia we wskazaniu związków logicznych między częściami tekstu konstrukcja wypowiedzi logiczna i konsekwentna sporadyczne zapożyczenia z tekstu w wypowiedzi
2–1 p.	<ul style="list-style-type: none"> niepełna zgodność z tekstem znaczne uchybienia w określeniu głównej myśli / problemu tekstu znaczne uchybienia we wskazaniu związków logicznych między częściami tekstu wypowiedź w znacznym stopniu chaotyczna liczne zapożyczenia z tekstu w wypowiedzi
0 p.	<ul style="list-style-type: none"> brak zgodności z tekstem zdający nie potrafi określić głównej myśli / głównego problemu tekstu zdający nie wskazuje związków logicznych między częściami tekstu brak logiki wypowiedzi wynikający z niezrozumienia tekstu cytowanie całych ustępów tekstu w wypowiedzi

Podsumowanie prezentacji

1 p.	prawidłowe podsumowanie prezentacji, zawierające własną opinię na temat treści tekstu
0 p.	podsumowanie niezgodne z treścią tekstu ORAZ/LUB brak w podsumowaniu własnej opinii/komentarza na temat treści tekstu LUB opinia/komentarz nie wynikające z treści prezentowanego tekstu

Rozmowa na podstawie tekstu

6–5 p.	<ul style="list-style-type: none"> zdający udziela pełnych odpowiedzi na pytania, bez trudności biorąc udział w rozmowie, podtrzymuje ją swoimi wypowiedziami wypowiedź płynna argumentacja bogata i logiczna dopuszczalne drobne uchybienia w sposobie obrony własnego stanowiska
4–3 p.	<ul style="list-style-type: none"> zdający bez trudności bierze udział w rozmowie, podtrzymując ją swoimi wypowiedziami wypowiedź w miarę płynna argumentacja w zasadzie poprawna, choć niekiedy jednostronna istotne uchybienia w sposobie obrony własnego stanowiska
2–1 p.	<ul style="list-style-type: none"> zdający bierze udział w rozmowie, choć niekiedy potrzebuje pomocy egzaminującego, nie potrafi podtrzymać rozmowy, ograniczając się do krótkich odpowiedzi na zadawane pytania zakłócenia w płynności wypowiedzi argumentacja słaba znaczne braki w umiejętności obrony własnego stanowiska
0 p.	<ul style="list-style-type: none"> zdający, pomimo pomocy egzaminującego, nie bierze udziału w rozmowie znaczne zakłócenia w płynności wypowiedzi odpowiedzi nieadekwatne do zadawanych pytań

Umiejętności językowe zaprezentowane podczas egzaminu

6 p.	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedź w pełni poprawna, zgodna z normami języka mówionego bogate słownictwo i struktury gramatyczne sporadyczne błędy językowe niezakłócające komunikacji wymowa i intonacja zbliżone do wymowy i intonacji rodzimego użytkownika języka
5 p.	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedź poprawna, zgodna z normami języka mówionego bogate słownictwo i struktury gramatyczne nieliczne błędy językowe niezakłócające komunikacji wymowa i intonacja zbliżone do wymowy i intonacji rodzimego użytkownika języka
4 p.	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedź poprawna, zgodna z normami języka mówionego słownictwo i struktury gramatyczne adekwatne do tematu dość liczne błędy językowe w miarę poprawna wymowa i intonacja
3 p.	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedź zgodna z normami języka mówionego mało urozmaicone słownictwo i struktury gramatyczne liczne błędy językowe wymowa i intonacja nie zawsze poprawne, ale niezakłócające komunikacji
2 p.	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedź zgodna z normami języka mówionego, ale na poziomie podstawowym słownictwo i struktury gramatyczne w zakresie podstawowym liczne błędy językowe częściowo zakłócające komunikację błędy w wymowie i intonacji częściowo zakłócające komunikację
1 p.	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedź naruszająca normy języka mówionego ograniczone słownictwo i struktury gramatyczne bardzo liczne błędy językowe częściowo zakłócające komunikację błędy w wymowie i intonacji zakłócające komunikację
0 p.	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedź naruszająca normy języka mówionego bardzo ograniczone słownictwo i struktury gramatyczne bardzo liczne błędy językowe w znacznym stopniu zakłócające komunikację błędy w wymowie i intonacji znacznie zakłócające komunikację

Część pisemna

Rozumienie ze słuchu

Podstawę zadań sprawdzających wiadomości i umiejętności w zakresie rozumienia ze słuchu stanowią teksty dwukrotnie odtwarzane w sali egzaminacyjnej z płyty CD.

ZAKRES UMIEJĘTNOŚCI	określony w standardach wymagań egzaminacyjnych II.1.a–l
RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW	różne rodzaje tekstów, np. rozmowy, wywiady, dyskusje, debaty, relacje, słuchowiska, wykłady, teksty narracyjne, o wysokim stopniu zróżnicowania tematyki
ŹRÓDŁA TEKSTÓW	teksty autentyczne lub w minimalnym stopniu adaptowane; czytane przez rodzimych użytkowników języka
CZAS TRWANIA	ok. 30 minut (całe nagranie z dwukrotnie odczytanymi tekstami, poleceniami i przerwami na wykonanie zadań)
TYPY ZADAŃ	zadania zamknięte: wybór wielokrotny, dobieranie, prawda/fałsz oraz otwarte: uzupełnianie luk, odpowiedzi na pytania
PUNKTACJA	za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 punkt
LICZBA ZADAŃ	3–4
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	25%

Rozumienie tekstów pisanych

Zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności w zakresie rozumienia tekstów pisanych oparte są na tekstach zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym.

ZAKRES UMIEJĘTNOŚCI	określony w standardach wymagań egzaminacyjnych II.1.a–l
RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW	różne rodzaje tekstów, np. informacyjne, literackie, publicystyczne, popularnonaukowe, o wysokim stopniu zróżnicowania tematyki
ŹRÓDŁA TEKSTÓW	teksty autentyczne lub w minimalnym stopniu adaptowane
ŁĄCZNA DŁUGOŚĆ TEKSTÓW	1700–2000 słów
TYPY ZADAŃ	zadania zamknięte: wybór wielokrotny, dobieranie, prawda/fałsz oraz otwarte: uzupełnianie luk, odpowiedzi na pytania
PUNKTACJA	za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 punkt
LICZBA ZADAŃ	3–4
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	25%

Znajomość środków językowych

Zadania sprawdzające znajomość środków językowych (leksykalno-gramatycznych) oparte są na pojedynczych zdaniach lub krótkich tekstach zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym.

ZAKRES WIADOMOŚCI	określony w standardach wymagań egzaminacyjnych I.1.a–b
ZAKRES ŚRODKÓW GRAMATYCZNYCH	podany na stronach 11–15
RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW	różne rodzaje tekstów, np. informacyjne, literackie, publicystyczne, popularnonaukowe, o wysokim stopniu zróżnicowania tematyki
ŹRÓDŁA TEKSTÓW	teksty autentyczne lub w minimalnym stopniu adaptowane

ŁĄCZNA DŁUGOŚĆ TEKSTÓW	ok. 300–400 słów
TYPY ZADAŃ	zadania zamknięte: wybór wielokrotny, dobieranie, wypełnianie luk z wyborem wielokrotnym oraz otwarte: zadanie z lukami, parafraza zdań, słowotwórstwo, tłumaczenie fragmentów zdań na język obcy, układanie fragmentów zdań z podanych elementów leksykalnych, uzupełnianie grupy trzech zdań jednym brakującym słowem
PUNKTACJA	za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 punkt
LICZBA ZADAŃ	3–4
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	25%

Wypowiedź pisemna

Zadanie polega na napisaniu tekstu argumentacyjnego z elementami opisu, relacjonowania, sprawozdania, pogłębionej argumentacji itp. w formie rozprawki, artykułu publicystycznego lub listu formalnego, np. do redakcji czasopisma. Zdający dokonuje wyboru jednego z dwóch podanych w poleceniu tematów i tworzy wypowiedź liczącą od 300 do 350 słów. Każdy temat zawiera trzy elementy, które zdający powinien omówić w rozwinięciu pracy.

ZAKRES WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI	określony w standardach wymagań egzaminacyjnych I.1.b, I.2., I.3., II.2.a–f, II.4.a
PUNKTACJA	punkty przyznają egzaminatorzy zgodnie z kryteriami oceniania wypowiedzi pisemnej: <ul style="list-style-type: none"> • zgodność z poleceniem: od 0 do 5 punktów • spójność i logika wypowiedzi: od 0 do 2 punktów • zakres środków językowych: od 0 do 4 punktów • poprawność środków językowych: od 0 do 4 punktów <p>Szczegółowe kryteria oceniania wypowiedzi pisemnej wraz z krótkim komentarzem są przedstawione poniżej.</p>
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	25%

Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnej

Zgodność z poleceniem

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę liczbę elementów treści oraz elementów formy, które zostały zrealizowane w wypowiedzi.

Elementy treści:

1. właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi (*list*: przedstawienie celu; *artykuł*: wprowadzenie do tematu; *rozprawka*: teza adekwatna do tematu)
2. pierwszy element tematu odpowiednio rozwinięty
3. drugi element tematu odpowiednio rozwinięty
4. trzeci element tematu odpowiednio rozwinięty
5. podsumowanie adekwatne do tematu
6. wypowiedź nie zawiera fragmentów niezwiązanych z tematem

Elementy formy:

1. wypowiedź zawiera elementy charakterystyczne dla formy (*list*: odpowiedni zwrot otwierający i kończący; *artykuł*: tytuł; *rozprawka*: poprawne umiejscowienie tezy w wypowiedzi)
2. wstęp, rozwinięcie i zakończenie wypowiedzi w odpowiednich proporcjach
3. konsekwencja w układzie graficznym pracy (podział na akapity)
4. długość pracy w granicach określonych w poleceniu

Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Elementy treści	Elementy formy		
	4	3-2	1-0
6	5 p.	4 p.	3 p.
5	4 p.	3 p.	3 p.
4	3 p.	2 p.	2 p.
3	2 p.	2 p.	1 p.
2	2 p.	1 p.	1 p.
1	1 p.	0 p.	0 p.
0	0 p.	0 p.	0 p.

Spójność i logika wypowiedzi

2 p.	wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu
1 p.	wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu
0 p.	wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami / akapitami tekstu.

W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli, czy wnioski wynikają logicznie z przesłanek).

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

4 p.	<ul style="list-style-type: none"> • bardzo szeroki zakres środków językowych • ogólna wysoka naturalność i różnorodność frazeologiczna oraz precyzja użytych środków językowych • wiele wyrażen właściwych dla danej formy i przyjętego stylu
3 p.	<ul style="list-style-type: none"> • szeroki zakres środków językowych • w pracy występują dość liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych • kilka wyrażen właściwych dla danej formy i przyjętego stylu

2 p.	<ul style="list-style-type: none"> • zadowalający zakres środków językowych • w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości • nieliczne wyrażenia właściwe dla danej formy i przyjętego stylu
1 p.	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczony zakres środków językowych • w pracy użyte są głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości • nieliczne wyrażenia właściwe dla danej formy; praca niejednolita stylistycznie
0 p.	<ul style="list-style-type: none"> • bardzo ograniczony zakres środków językowych • w pracy użyte są wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości • brak wyrażeń właściwych dla danej formy

Pod pojęciem „naturalność” rozumiemy charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, natomiast pod pojęciem „precyzyjne sformułowania” rozumiemy wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie słów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły*, *interesujący*, *fajny*.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)		
	sporadyczne błędy zapisu	dość liczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
sporadyczne błędy językowe	4 p.	3 p.	2 p.
dość liczne błędy językowe	3 p.	2 p.	1 p.
liczne błędy językowe	2 p.	1 p.	0 p.
bardzo liczne błędy językowe	1 p.	0 p.	0 p.

Uwagi ogólne

- Wypowiedź nie podlega ocenie, jeżeli jest
 - nieczytelna LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem/tematem LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy (np. napisana fonetycznie) LUB
 - odtworzona z podręcznika lub innego źródła (nie jest wówczas uznawana za wypowiedź sformułowaną przez zdającego).
- Wypowiedzi należy przyznać 0 punktów we wszystkich kryteriach, jeżeli
 - wypowiedzi przyznano 0 punktów za zgodność z poleceniem LUB
 - wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp).
- Jeśli praca liczy mniej niż 200 słów, należy jej przyznać 0 punktów za zakres i poprawność środków językowych.
- Fragmenty pracy nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu (np. fragmenty na zupełnie inny temat wyuczone na pamięć lub przepisane przez zdającego) są zakreślane i nie są liczone do liczby słów oraz zakresu i poprawności środków językowych.
- W ocenie poprawności językowej w wypowiedziach uczniów ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych.

Struktury gramatyczne

RZECZOWNIK

1. Typy morfologiczne rzeczowników włoskich: rzeczowniki zakończone na *-o*, *-a*, *-e*; podział rzeczowników według rodzaju
 - rzeczowniki męskie zakończone na *-o* (np. *il tempo*); wyjątki (np. *la mano*)
 - rzeczowniki żeńskie zakończone na *-a* (np. *la pioggia*); wyjątki (np. *il poeta*, *il problema*)
 - rzeczowniki żeńskie zakończone na *-i* (np. *la crisi*); wyjątki (np. *il brindisi*)
 - rzeczowniki żeńskie i męskie zakończone na *-e* (np. *la chiave* lub *il mare*)
2. Zasady tworzenia liczby mnogiej rzeczowników
 - rzeczowniki męskie i żeńskie zakończone na *-o* > *-i*: *il giardino* > *i giardini*; *la mano* > *le mani*
 - rzeczowniki żeńskie zakończone na *-a* > *-e*: *la porta* > *le porte*
 - rzeczowniki męskie zakończone na *-a* > *-i*: *il problema* > *i problemi*
 - rzeczowniki męskie i żeńskie zakończone na *-e* > *-i*: *il fiume* > *i fiumi*; *la notte* > *le notti*
3. Przypadki szczególne tworzenia liczby mnogiej rzeczowników
 - rzeczowniki zakończone na *-ca*, *-ga* (np. *mosca*, *collega*); na *-cia*, *-gia* (np. *camicia*, *valigia*)
 - rzeczowniki zakończone na *-co*, *-go* (np. *cuoco*, *albergo*)
 - rzeczowniki zakończone na *-cie*, *-gie*, *-glie* (np. *superficie*, *effigie*, *moglie*)
 - rzeczowniki zakończone na *-io* (*i* akcentowane, np. *mormorio*)
 - rzeczowniki o nieregularnej liczbie mnogiej (np. *il bue* > *i buoi*)
 - rzeczowniki nieodmienne (np. *il bar*)
 - rzeczowniki zmieniające rodzaj w liczbie mnogiej (np. *l'uovo* > *le uova*)
 - rzeczowniki mające dwie formy liczby mnogiej: *nomi sovrabbondanti* (np. *il muro* > *i muri*, *le mura*)
 - rzeczowniki mające tylko jedną liczbę: *singularia tantum* (np. *il coraggio*) i *pluralia tantum* (np. *le mutande*)
4. Zasady tworzenia rodzaju żeńskiego rzeczowników
 - rodzaj męski *-o* > rodzaj żeński *-a*: *nonno* > *nonna*
 - rodzaj męski *-o* > rodzaj żeński *-essa*: *avvocato* > *avvocatessa*
 - rodzaj męski *-e* > rodzaj żeński *-a*: *padrone* > *padrona*
 - rodzaj męski *-e* > rodzaj żeński *-essa*: *studente* > *studentessa*
 - rodzaj męski *-a* > rodzaj żeński *-essa*: *poeta* > *poetessa*
 - rodzaj męski *-tore* > rodzaj żeński *-trice*: *lettore* > *lettrice*
5. Przypadki szczególne tworzenia rodzaju żeńskiego rzeczowników
 - odrębne formy rodzaju żeńskiego (np. *marito* > *moglie*)
 - rzeczowniki mające jedną formę dla obu rodzajów: *nomi di genere comune*
 - zakończone na *-ente*, *-ante*: *il/la cantante*
 - zakończone na *-e*: *il/la parente*
 - zakończone na *-a*: *il/la collega*
 - zakończone na *-ista*: *il/la pianista*
 - *nomi promiscui*: np. *la volpe*, *il delfino* (*maschio / femmina*)
6. Rzeczowniki złożone: ich forma i podstawowe zasady tworzenia liczby mnogiej (np. *il cavolfiore*, *la banconota*, *l'asciugamano*, *il portaombrelli*, *il senzatetto*); złożenia z *capo-*

RODZAJNIK

1. Formy rodzajnika określonego, nieokreślonego i częściowego
2. Zasady użycia rodzajników: wybór między rodzajnikiem nieokreślonym a określonym, opuszczanie rodzajnika
3. Zasady użycia rodzajnika z nazwami własnymi (*i Rossi, il Boccaccio*) oraz nazwami geograficznymi (*l'Italia, il Lazio, la Sicilia; Roma, la Roma di un tempo*)
4. Zasady użycia rodzajnika w datach, z nazwami miesięcy i dni tygodnia
5. Zasady opuszczenia rodzajnika przed rzeczownikiem
6. Rodzajnik w związkach frazeologicznych (np. *avere fame, paura*)

PRZYMIOTNIK

1. Typy przymiotników włoskich
 - przymiotniki zakończone na *-o / -a* (np. *nuovo*)
 - przymiotniki zakończone na *-e* (np. *triste*)
 - przymiotniki zakończone na *-ista* (np. *egoista*)
2. Regularne tworzenie rodzaju żeńskiego i liczby mnogiej
3. Przypadki szczególne tworzenia rodzaju żeńskiego i liczby mnogiej
 - przymiotniki zakończone na *-co, -go, -io, -io* (np. *bianco, lungo, vario, natìo*)
 - odmiana i zasady użycia przymiotników *bello, buono, grande, santo*
 - przymiotniki nieodmienne (np. *pari, perbene*)
 - przymiotniki złożone (np. *latino-americano*)
 - przymiotniki koloru
 - regularne (np. *rosso*)
 - nieodmienne (np. *rosa*)
 - złożone (np. *grigio-verde, verde chiaro, verde acqua*)
4. Miejsce przymiotnika względem rzeczownika w powiązaniu ze znaczeniem (np. *una certa notizia : una notizia certa*)
5. Stopniowanie przymiotników
 - tworzenie form regularnych stopnia równego (*grado comparativo di uguaglianza*), wyższego i niższego (*grado comparativo di maggioranza, minoranza*) i najwyższego (*grado superlativo relativo i superlativo assoluto*)
 - formy nieregularne stopnia wyższego i najwyższego (np. *migliore, ottimo; maggiore, massimo*)
 - struktura porównania: użycie *di / che*
 - inne możliwości tworzenia stopnia najwyższego (*superlativo assoluto*): przysłówki intensyfikujące (np. *molto, tanto*), reduplikacja przymiotnika (np. *piccolo piccolo*), wyrażenia frazeologiczne (np. *stanco morto*), przyrostek *-issimo* (np. *bellissimo*)
6. Przymiotnik użyty rzeczownikowo (np. *il bello*) i przysłówkowo (np. *parlare forte*)

ZAIMEK PRZYMIOTNY

1. Zaimki dzierżawcze (*aggettivi possessivi*)
 - formy i zasady użycia zaimków dzierżawczych
 - użycie zaimków dzierżawczych z rzeczownikami oznaczającymi pokrewieństwo
 - zasady użycia zaimków dzierżawczych w mowie zależnej i niezależnej
 - użycie zaimków *altrui, proprio*
2. Zaimki wskazujące (*aggettivi dimostrativi*)
 - formy i zasady użycia zaimków wskazujących *questo, quello*; formy wzmocnione przysłówkami *qui/ qua, lì/ là*
 - zasady użycia zaimków wskazujących w mowie zależnej i niezależnej
 - użycie zaimka *stesso*

3. Zaimki nieokreślone (*aggettivi indefiniti*)
 - formy i użycie takich zaimków nieokreślonych, jak np. *qualche, alcuno, nessuno, ogni, tanto, molto, troppo, parecchio, altrettanto, diverso, vario, altro, certo, tutto, ciascuno, qualunque, qualsiasi*
 - zaimki nieokreślone przymiotne i zasady ich użycia w zestawieniu z zaimkami rzeczownikowymi (*ogni : ognuno, qualche : qualcuno*)
4. Zaimki pytające i wykrzyknikowe (*aggettivi interrogativi e esclamativi*): *quale, che*

ZAIMEK

1. Zaimek osobowy
 - zaimki w funkcji podmiotu, dopełnienia bliższego i dalszego
 - formy akcentowane (mocne) i nieakcentowane (słabe) zaimków (*pronomi atoni e tonici*)
 - miejsce zaimków osobowych dopełnienia bliższego i dalszego względem czasownika; przypadki szczególne: zaimki w połączeniu z bezokolicznikiem, z czasownikami modalnymi, imiesłowem *gerundio* i trybem rozkazującym
 - formy złożone zaimków
 - formy grzecznościowe *Lei, Loro* i zasady ich użycia
 - *particelle pronominali: ci, vi, ne* i zasady ich użycia
 - odniesienie do zdania lub jego części: zaimek *lo*
 - zasady użycia zaimków osobowych w mowie zależnej i niezależnej
2. Zaimki dzierżawcze rzeczowne (*pronomi possessivi*): formy i użycie
3. Zaimki wskazujące rzeczowne (*pronomi dimostrativi*): formy i użycie
4. Zaimki nieokreślone rzeczowne (*pronomi indefiniti*): formy i użycie; formy będące wyłącznie zaimkami rzeczownikowymi (np. *uno, qualcuno, ognuno, chiunque, qualcosa, niente, nulla, altri*)
5. Zaimki pytające i wykrzyknikowe (*pronomi interrogativi e esclamativi*): *chi, che*
6. Zaimki względne (*pronomi relativi*)
 - formy proste, nieodmienne zaimków względnych (*chi, cui, che, dove*)
 - formy złożone, odmienne zaimków względnych (*il quale*)
 - użycie zaimków względnych

LICZEBNIK

- liczebniki główne
- zasady tworzenia liczebników porządkowych
- liczebniki główne w funkcji rzeczownika (np. *il Novecento*)
- liczebniki zbiorowe (np. *ventina*)
- oznaczanie wielokrotności (np. *doppio*)
- oznaczanie ułamków (np. *tre quarti*)

CZASOWNIK

1. Podział czasowników na grupy: czasowniki zakończone na *-are, -ere, -ire*
2. Tryby osobowe (*modi finiti*): *indicativo, imperativo, condizionale, congiuntivo*
3. Tryby nieosobowe (*modi indefiniti*): *infinito, gerundio, participio*
4. Czasy proste i złożone: zasada tworzenia czasów złożonych
5. Odmiana czasowników regularnych i nieregularnych
6. Czasowniki posiłkowe *avere* i *essere*; czasowniki modalne (*volere, potere, dovere*)
7. Odmiana czasowników zwrotnych (np. *chiamarsi*); czasowniki zwrotne w strukturach z czasownikami modalnymi
8. Forma nieosobowa czasownika: *si impersonale*
9. Użycie czasów
 - wartości i kontekst użycia wszystkich czasów w trybach *indicativo, condizionale, congiuntivo*

- wartości modalne czasów *futuro semplice* i *futuro composto* (np. *saranno le otto, sarà uscito*)
 - wartość modalna czasu *imperfetto* (np. *Facevo meglio a stare zitto.*)
 - zasady użycia czasów złożonych
 - zasady następstwa czasów
 - zasady następstwa czasów w mowie zależnej i niezależnej
10. Zasady użycia czasowników posiłkowych *essere* i *avere*. Użycie czasownika posiłkowego w czasownikach przechodnich i nieprzechodnich. Zasady uzgadniania imiesłowu *participio passato*
 11. Tworzenie strony biernej: struktura zdania w stronie biernej; użycia tzw. *si passivante*. Użycie czasownika posiłkowego w stronie biernej: *essere* a *venire* i *andare*
 12. Rekcja czasownika z uwzględnieniem różnic między językiem włoskim a polskim (np. *aspettare qu* : *czekać na kogoś*)
 13. Konstrukcje bezokolicznikowe (np. *bisogna, è necessario*) i kauzatywne (*far fare*)
 14. Wyrażenia czasownikowe (np. *metterci, volerci, farcela, andarsene*)

PRZYIMEK

1. Przyimki proste i formy przyimkowe ściągnięte (*preposizioni articolate*); zasady użycia przyimków; przyimek a rekcja czasownika i przymiotnika w ujęciu kontrastywnym (np. *fiero di, contento di, cominciare a*)
2. Inne części mowy użyte jako przyimki: przysłówki (np. *dietro*), przymiotniki (np. *lungo*), formy czasownikowe (np. *escluso*)
3. Wyrażenia przyimkowe (np. *a favore di, per colpa di*)

PRZYSŁÓWEK

1. Rodzaje przysłówków: przysłówki czasu, miejsca, sposobu; przysłówki ilościowe; przysłówki modalne (*avverbi di affermazione, negazione, dubbio*) i pytajne. Podstawowe formy i zasady użycia przysłówków
2. Zasady tworzenia przysłówków sposobu
 - regularnych zakończonych na *-mente* (np. *felicemente*)
 - nieregularnych zakończonych na *-oni* (np. *ginocchioni*)
3. Stopniowanie przysłówków: stopień równy, niższy, wyższy i najwyższy (*superlativo relativo* i *superlativo assoluto*). Formy nieregularne pochodzące z łaciny
4. Wyrażenia przysłówkowe (np. *d'ora in poi, all'improvviso, di corsa*)

SPÓJNIK

1. Spójniki współrzędne i tworzenie zdań współrzędnie złożonych
2. Spójniki podrzędne i tworzenie zdań podrzędnie złożonych
3. Wyrażenia spójnikowe (np. *per il fatto che, di modo che, dal momento che*)

SKŁADNIA

1. Relacje w obrębie zdania prostego: podmiot, orzeczenie, dopełnienie bliższe i dalsze, podstawowe okoliczniki: lokalizacja w czasie i przestrzeni, przyczyna, skutek, przyzwolenie; podstawowe struktury przyimkowe w połączeniu z nazwami miejsc i jednostkami czasu
2. Zdanie proste: struktury oznajmujące, przeczące, pytające, wykrzyknikowe
3. Składnia emfaticzna (np. *Marco, l'ho visto ieri. / L'ho visto ieri, Marco.*)
4. Zdania podrzędne: ich formy i struktura
 - zdania podmiotowe (np. *Che tu venga ci fa piacere.*)
 - zdania dopełnieniowe spójnikowe (*che*) i bezspójnikowe (z bezokolicznikiem) (np. *penso che... / penso di...*)
 - zdania względne

- zdania okolicznikowe
 - czasu (spójnikowe np. *quando, mentre, dopo che, prima che* i bezspójnikowe z *gerundio, dopo / prima* + bezokolicznik)
 - przyczyny (spójnikowe np. *perché, siccome* i bezspójnikowe z *gerundio* i *participio*)
 - skutku (spójnikowe np. *così... che, tanto... che, talmente... che* i bezspójnikowe z *così... da* + bezokolicznik)
 - celu (spójnikowe np. *affinché, perché* i bezspójnikowe z *per* + bezokolicznik)
 - przyzwolenia (spójnikowe np. *anche se, nonostante, sebbene, benché* i bezspójnikowe z *pur* + *gerundio*)
 - porównania (*come se*)
 - sposobu (z *gerundio*)
 - wykluczenia (spójnikowe np. *senza che* i bezspójnikowe z *senza* + bezokolicznik)
- 5. Formy okresu warunkowego
 - hipoteza prosta (*se + futuro* lub *presente / futuro* lub *presente*)
 - hipoteza możliwa do spełnienia (*se + congiuntivo imperfetto / condizionale presente*)
 - hipoteza niemożliwa do spełnienia (*se + congiuntivo trapassato / condizionale passato*; struktura używana w języku mówionym *se + imperfetto / imperfetto*)
 - zdania warunkowe z: *a patto che, a condizione che*
- 6. Mowa zależna i niezależna: zasady przekształcania mowy wprost na mowę zależną
- 7. Zdania bezokolicznikowe i imiesłowowe

PODSTAWY SŁOWOTWÓRSTWA

1. Zasady nominalizacji przez dodanie rodzajnika (*il sapere, il bello*)
2. Mechanizmy derywacji przedrostkowej i przyrostkowej
 - podstawowe przyrostki derywacji odczasownikowej (np. *migliorare > miglioramento, produrre > produzione*)
 - podstawowe przyrostki derywacji odrzeczownikowej (np. *benzina > benzinaio, nazione > nazionale*)
 - podstawowe przyrostki derywacji odprzymiotnikowej (np. *bello > bellezza*)
 - podstawowe przyrostki intensyfikujące (np. *super-, iper-*), przeczące (np. *scontento, illegale, irregolare*), reduplikujące (np. *rifare, ridire*)
3. Tworzenie zrostów (np. *aspirapolvere, posacenere*) i wyrazów złożonych (np. *conferenza stampa, viaggio lampo*)
4. Tworzenie form zdrobniających i zgrubiających (np. *libro > libricino, librone*)

Część ustna

Przykładowy zestaw

Leggi il testo presentato sotto e rispondi alle domande dell'esaminatore.

SCUOLA: EBOOK READER E TABLET PC PER ZAINI PIÙ LEGGERI?

Si è concluso sabato il Bett 2011 a Londra, una fiera interamente dedicata alla scuola del futuro, che farà un largo utilizzo della tecnologia per l'insegnamento. È facile immaginarsi, grazie ad eBook Reader e Tablet PC, una notevole riduzione del peso degli zaini degli studenti, che potrebbero avere i testi scolastici in un unico dispositivo, meno ingombrante e più leggero.

Un articolo di *Repubblica* di pochi giorni fa mi ha fatto tornare con la memoria ai tempi della scuola.

Sono passati anni, ma ancora ricordo le montagne di libri, quaderni, blocchi per appunti, che ogni giorno dovevo portare nello zaino.

Un problema che hanno anche gli studenti di oggi, zaini pesantissimi, carichi di carta, libri e quaderni che vengono utilizzati per un unico anno scolastico, che non si limitano ad essere un costo a livello economico per le famiglie, ma sono "costosi" anche per l'ambiente (non tutti i libri scolastici sono fatti di carta riciclata, anche se è sempre possibile riciclarli dopo l'utilizzo), e per le schiene e le spalle degli studenti.

Torno all'articolo di *Repubblica* a cui ho accennato all'inizio del post, che descrive un'ipotetica scuola del futuro, come presentata al Bett di Londra (fiera conclusasi sabato). Una scuola dotata di lavagne elettroniche e Tablet PC, dove la tecnologia "la fa da padrona".

Non è necessario però pensare ad un futuro troppo remoto per immaginarsi una scuola in cui gli zaini degli studenti non siano troppo carichi e pesanti. Esistono già sul mercato svariati eBook Reader, alcuni nemmeno troppo costosi, per cui i testi scolastici potrebbero essere distribuiti in formato elettronico, permettendo agli studenti di portare con sé un unico dispositivo ed avere comunque a disposizione tutti i testi scolastici necessari (anche ad un costo inferiore). I blocchi per gli appunti potrebbero invece essere sostituiti o dagli stessi eBook Reader (alcuni hanno funzionalità di blocco note) o da Tablet PC.

Se per dotare un'intera scuola di lavagne elettroniche è necessario un grosso investimento (i costi partono dai 999€ e possono arrivare fino a 1790€), case editrici ed insegnanti potrebbero favorire la diffusione dei libri di testo scolastici in formato elettronico anche subito, senza spese per le scuole e con un potenziale risparmio per le famiglie per quanto riguarda la spesa per i libri scolastici (il prezzo del lettore elettronico verrebbe ammortizzato nella carriera scolastica dello studente con il risparmio ottenuto grazie alla inferiore spesa per i libri elettronici).

Adattato da e-learning di Elena Franco, 17 Gennaio 2011

Pytania (tylko w zestawie egzaminującego)

1. Di quale iniziativa riguardante la vita scolastica si parla nel testo? In che cosa dovrebbe consistere?
2. L'utilizzo da parte degli studenti di Tablet PC ed eBook Reader in classe è già stato provato in Italia. È stato introdotto anche in Polonia? Con quali risultati?
3. Come possiamo convincere i genitori al risparmio legato all'uso delle nuove tecniche?
4. Quali sono le differenze tra l'uso dei materiali scolastici tradizionali e i loro corrispondenti moderni?
5. L'uso delle nuove tecnologie potrebbe anche aiutare la natura. Se sì, in quale modo? Se no, perché?

Część pisemna

Przykładowe zadania

Esercizio 1. (4 punti)

Ascolterai due volte il commento di tre giornalisti sulle statistiche della lettura in Italia. Individua a chi dei tre (A, B oppure C) appartengono le opinioni riportate (1.1–1.4) e compila la tabella presentata sotto. Segna con una croce le caselle adeguate. Puoi scegliere uno dei giornalisti più di una volta.

Secondo quale giornalista		A	B	C
1.1	i pensionati sono grandi lettori?			
1.2	molti ragazzi non hanno l'abitudine di leggere?			
1.3	il numero dei lettori dipende da fattori geografici?			
1.4	l'abitudine alla lettura dipende dall'istruzione?			

Transkrypcja

Giornalista A

Dai dati statistici sulla lettura e i lettori di tutta Italia, isole comprese, risulta che i maggiori “divoratori” di libri sono le donne che dichiarano di leggerne oltre dodici nell’arco dell’anno. Sfogliano pagine e pagine anche laureati, dirigenti e imprenditori, come pure le persone che lavorano part-time e, dunque, hanno più tempo libero. Occorre notare comunque che il titolo di studio influisce fortemente sui livelli di lettura: si va da un massimo dell’80% tra i laureati a un minimo del 28% per chi possiede la licenza elementare o nessun titolo. In quest’ultimo gruppo ritroviamo molti operai e manovali, casalinghe e persone in cerca della prima occupazione.

Giornalista B

Bisogna tener presente che nel 2009 quasi la metà della popolazione dai 6 anni in su ha dichiarato di aver letto “solo un libro” non scolastico o non legato alla propria professione. Il numero di questi lettori “basici” che si accontentano di un libro o poco più all’anno si riscontra sorprendentemente tra i ragazzi dagli 11 ai 17 anni, poi cala con l’età per raggiungere il livello più basso presso i pensionati, in assoluto le persone che leggono di più. Seguendo un altro criterio, quello del sesso, si nota che chi legge poco sono invece i maschi.

Giornalista C

A me interessa invece la biblioteca del nostro lettore statistico, siccome dalle cifre risulta che oltre il 10% delle famiglie dichiara di non avere affatto libri in casa. La regione con la percentuale più alta di famiglie che non possiedono in casa alcun libro è la Sicilia, seguita dalle regioni meridionali nel loro complesso, il che conferma purtroppo la persistenza del distacco culturale tra Nord e Sud. La presenza di una biblioteca domestica è ovviamente fondamentale per i più piccoli, in quanto determina le loro abitudini future: quei ragazzi che sentono il bisogno di lettura molto probabilmente sono cresciuti in mezzo ai libri. Comunque la presenza di libri in casa è strettamente collegata al comportamento di lettura dei genitori: spetta a loro diffondere il modello di cultura.

Adattato da “Istat: 45,1% degli italiani legge solo un libro”, La Repubblica, 12 maggio 2010

Standardy wymagań

II. 1 d Zdający wykazuje się umiejętnością odbioru tekstu, czyli rozumienia ze słuchu [...]; selekcjonuje informacje [...].

Punktacja

1.1 – odpowiedź B

1.2 – odpowiedź B

1.3 – odpowiedź C

1.4 – odpowiedź A

0 p.: inna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Esercizio 2. (7 punti)

Leggi i testi riportati sotto. Completa ciascuna delle frasi proposte (2.1–2.7) in modo conforme al contenuto dei testi. Cerchia la risposta A, B, C oppure D.

È ANDATA COSÌ

Finché ebbe luce negli occhi, mio padre fece fotografie. Un intero scaffale si riempì di immagini nostre riprese nelle circostanze speciali come nelle comuni. Durò dieci anni, non di più la raccolta: fino alla caduta della sua vista. Resta così documentata fino al dettaglio una sola età, forse l'unica che sono riuscito a dimenticare: la mia infanzia. Gli album, gli archivi, non mi sorreggono la memoria, invece la sostituiscono.

Fu quello il tempo di spiazzamenti, tra i miei nove e i diciannove anni, quando avvennero traslochi nei migliori quartieri e la povertà finì d'improvviso, quasi insieme con l'infanzia. Nella casa nuova, la bella, non si parlò più di quell'altra condizione: una strada in discesa, la pioggia in cucina, gli strilli del vicolo.

Dove abitavamo prima? In un'altra città. Si sentiva parlare il dialetto anche lì, ma la casa era buia e in fondo a un precipizio di scalini guasti.

Non parlavamo il napoletano. I genitori, che erano cresciuti parlando quella lingua, si difendevano dalla povertà e dall'ambiente con l'italiano anche se non lo conoscevano bene. Erano molto soli e non ricevevano mai gli amici, non potendo accoglierli nel minimo spazio. La guerra aveva distrutto i loro beni. Ne uscirono avendo perduto una precedente condizione di agiatezza. Dopo avrebbero potuto emigrare all'estero ma non ebbero la forza di lasciare quei luoghi. Quando si sposarono non poterono neppure offrire un rinfresco. Questo cruccio l'ho sentito ripetere da loro come il simbolo di molti anni difficili.

Poi vennero le trasformazioni che desideravano e per le quali avevano resistito.

A noi bambini, per ordine di apparizione prima io poi mia sorella, fu impartita una educazione che a me parve sempre adatta alla scarsezza di mezzi e di spazio: si parlava a bassa voce, si stava in tavola composti, cercando di non sporcare i pochi panni buoni. Ci si muoveva con disciplina nel piccolo alloggio. Ci fu meno attenzione per queste usanze nella casa nuova, ma a me restarono sempre nel cuore come segno di una misura mai più posseduta tra me e la porzione di mondo assegnatami.

Adattato da Erri de Luca, Non ora, non qui, Feltrinelli 1989

2.1 L'infanzia per il protagonista è stata

A. felice e spensierata.

B. un periodo di miseria.

C. infelice perché ha perso la vista.

D. documentata nelle foto solo alla fine.

2.2 In casa del protagonista

- A. si parlava italiano solo con gli amici.
- B. non si parlava il dialetto che nessuno conosceva.
- C. si parlava il dialetto che era la lingua dei genitori.
- D. si evitava il dialetto che rappresentava la condizione umile.

2.3 I genitori del protagonista

- A. sono emigrati all'estero.
- B. erano cresciuti in un ambiente misero.
- C. sono passati dalla ricchezza alla povertà.
- D. hanno vissuto la miseria insieme agli amici.

2.4 I figli sono stati educati

- A. a non badare alla disciplina.
- B. a presentarsi per primi a tavola.
- C. ad adeguarsi alle condizioni in cui viveva la famiglia.
- D. a evitare gli ambienti che non erano adatti alla loro condizione.

MIGRAZIONI INTERNE ALL'ITALIA

A partire dalla seconda metà degli anni Cinquanta del Novecento l'Italia è attraversata da un copioso flusso di migrazione interna. Uomini e donne emigrano per lasciarsi alle spalle fame e miseria, intraprendendo però un cammino più breve: non si va più in America, ma si sale su, al Nord.

Tra il 1958 e il 1963 più di 1.300.000 meridionali, per lo più abitanti delle campagne, abbandonano le proprie case per trasferirsi nel centro e nel nord Italia; tra essi sono più di 800.000 coloro che si dirigono verso le grandi città del triangolo industriale. Genova, Milano e Torino diventano le mete principali di traiettorie migratorie capaci di mutare la fisionomia di città che, improvvisamente, vedono arrivare sul proprio territorio centinaia di migliaia di immigrati da ogni regione d'Italia. Luoghi che crescono rapidamente e a ritmi vertiginosi e nei quali i nuovi immigrati arrivati dal sud si sostituiscono a quelli dell'Italia settentrionale, in gran parte veneti, che negli anni Trenta rappresentavano il principale serbatoio di manodopera per l'intero territorio dell'Italia nord-occidentale.

Torino è la città simbolo delle contraddizioni del processo migratorio, dove i sogni si intrecciano con emarginazione. Un flusso ininterrotto porta ogni giorno sulle banchine della stazione ferroviaria di Porta Nuova un numero sempre più consistente di persone. Uomini e donne partono con il treno soli, un convoglio carico di speranza e desideri, ma anche di inquietudine per il domani. Un viaggio lungo ventitré ore attraverso l'Italia, spesso affrontato sui sedili della terza classe, con lo sguardo che si posa su paesaggi nuovi e sconosciuti mentre nella mente risuonano le parole di una filastrocca: "Torino, Torino, che bella città, si mangia, si beve e bene si sta!".

La scelta di Torino, Genova e Milano non è lasciata al caso: qui si spera di trovare industrie che assumono, lavoro sicuro e una casa. Un sogno a portata di mano, un modo considerato semplice per sfuggire alle scarse prospettive di vita offerte dalla propria terra di origine. Ma l'arrivo nella nuova realtà si porta dietro difficoltà di non facile superamento: problematiche di integrazione, culture e identità regionali differenti trasformano l'incontro tra settentrionali e meridionali in un momento particolarmente spinoso.

Al nord servono braccia per lavorare, eppure fin da subito emergono le difficoltà a reperire un lavoro altro che umile, un'abitazione stabile e decorosa, nonché a stabilire rapporti sociali. Per chi arriva dalle regioni del Sud, la ricerca di una casa diventa un percorso a ostacoli riassunto dai cartelli affissi ai portoni delle case: non si affitta ai meridionali. Chiamati "mau mau", "terroni" e "napuli" da gran parte della popolazione locale, gli immigrati del Sud riescono a malapena a inserirsi nelle località di arrivo.

2.5 Le migrazioni interne del dopoguerra provocano cambiamenti nelle città

- A. americane.
- B. meridionali.
- C. dell'Italia nord-orientale.
- D. dell'Italia nord-occidentale.

2.6 Gli immigrati

- A. sono pieni di ansia per il futuro.
- B. sognano di tornare nel paese di origine.
- C. hanno coscienza delle difficoltà che li aspettano.
- D. abbandonano le loro terre senza sapere dove andare.

2.7 La maggior parte della popolazione locale

- A. accoglie a braccia aperte i nuovi arrivati.
- B. rende difficile l'integrazione ai meridionali.
- C. pensa che i meridionali gli rubino i posti di lavoro.
- D. inscena proteste pubbliche contro l'arrivo dei meridionali.

Standardy wymagań

II. 1 d Zdający wykazuje się umiejętnością odbioru tekstu, czyli rozumienia tekstów czytanych [...]; selekcjonuje informacje.

Punktacja

- 2.1 – 1 p.: odpowiedź B
- 2.2 – 1 p.: odpowiedź D
- 2.3 – 1 p.: odpowiedź C
- 2.4 – 1 p.: odpowiedź C
- 2.5 – 1 p.: odpowiedź D
- 2.6 – 1 p.: odpowiedź A
- 2.7 – 1 p.: odpowiedź B
- 0 p.: inna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Esercizio 3. (5 punti)

Leggi il testo riportato sotto. Completa gli spazi vuoti con una parola della stessa famiglia di quella indicata fra parentesi.

SE IL DISACCORDO È UN CRIMINE

Davanti alla protesta per la forma della scuola che **3.1** (*largo*) ____ in tutt'Italia e coinvolge studenti, professori, presidi e anche rettori, il Presidente del Consiglio ha reagito annunciando che spedirà la polizia nelle Università, per impedirne le occupazioni. In questo modo l'autorità politica vuole presentare ogni forma di opposizione come un crimine, ogni protesta come una **3.2** (*ribellarsi*) ____ contro lo Stato. Si vuole impedire che la questione **3.3** (*università*) ____ diventi un problema di ordine pubblico, riportando quarant'anni dopo le forze dell'ordine negli atenei.

Qualcuno dovrebbe forse spiegare ai politici al potere che la discussione e il disaccordo sono invece **3.4** (*fondamentale*) ____ legati ai principi di una società democratica. Che il governo del Paese non è l'unico a "fare" politica nell'Italia di oggi e che il ruolo del cittadino non si limita più alla cieca **3.5** (*obbedire*) ____ . Che gli studenti non sono clienti, ma attori di una scuola dove l'istruzione è un diritto, non un servizio.

Adattato da Ezio Mauro, Scuola & Giovani

3.1	
3.2	
3.3	
3.4	
3.5	

Standardy wymagań

I.1 b Zdalący wykazuje się znajomością złożonych struktur leksykalno-gramatycznych umożliwiających formułowanie wypowiedzi [...].

Punktacja

3.1 – 1 p.: odpowiedź *si allarga/si sta allargando*

3.2 – 1 p.: odpowiedź *ribellione*

3.3 – 1 p.: odpowiedź *universitaria*

3.4 – 1 p.: odpowiedź *fondamentalmente*

3.5 – 1 p.: odpowiedź *obbedienza/ubbidienza*

0 p.: inna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Esercizio 4. (4 punti)

In ogni gruppo di tre frasi (4.1–4.4) completa gli spazi vuoti, sempre con la stessa parola.

4.1 _____

- Il nuovo CD di Laura Pausini, appena uscito, si ritrova in a tutte le classifiche.
- Il giornale svela chi è la splendida ragazza bionda che ha fatto girare la a Cristiano Ronaldo.
- Ormai la tua bici può viaggiare con te sul treno: sui vagoni di è stato allestito uno spazio apposito per trasportare biciclette.

4.2 _____

- Il giocatore di colore accusa di razzismo il proprietario del ristorante che lo ha alla porta del locale con il pretesto che non c'erano tavolini liberi.
- L'Osservatorio Nazionale ha a disposizione due borse di studio destinate a due giovani ricercatori per progetti su tematiche sociali.
- Facendomi un regalo così costoso, mi hai in imbarazzo: preferisco piccole cose, ma con un significato speciale.

4.3 _____

- Il proprietario ha fornito all'architetto le misure, gli ha specificato come vedeva lui quell'ambiente e quali colori preferiva, ma gli ha lasciato carta per la realizzazione del progetto.†
- Prenota la tua settimana scegliendo la tua vacanza sulla neve nelle varie località sciistiche alpine.
- In certi uffici agli impiegati viene chiesto di venire vestiti eleganti, per gli uomini in camicia e cravatta.

4.4 _____

- Guarda quel matto al volante: mi che non andrà molto lontano, visto il numero di pattuglie di polizia sulle strade.†
- È meglio che tu non rientri da sola per il parco di sera: il quartiere generalmente è tranquillo, ma non si mai!
- Forse un esperto, qualcuno che la lunga, mi potrebbe spiegare come dovrei comportarmi nel caso del conflitto generazionale con i figli.†

Standardy wymagań

I.1 b Zdający wykazuje się znajomością złożonych struktur leksykalno-gramatycznych umożliwiających formułowanie wypowiedzi [...].

Punktacja

4.1 – 1 p.: odpowiedź *TESTA*

4.2 – 1 p.: odpowiedź *MESSO*

4.3 – 1 p.: odpowiedź *BIANCA*

4.4 – 1 p.: odpowiedź *SA*

0 p.: inna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Esercizio 5. (4 punti)

In ogni gruppo di frasi (5.1–5.4) completa la seconda usando le espressioni indicate in maiuscolo e effettuando le trasformazioni necessarie per conservare il significato della prima frase. In ogni spazio vuoto non puoi inserire più di 5 parole, comprese le espressioni in maiuscolo.

5.1 Si può andare a Roma ogni anno, ma non si riesce a visitare tutti i suoi monumenti.

PUR

_____ a Roma ogni anno, non si riesce a visitare tutti i suoi monumenti.

5.2 Ti potrò aiutare a fare questo compito se vieni a trovarmi nel pomeriggio.

A CONDIZIONE CHE

Ti potrò aiutare a fare questo compito _____ a trovarmi nel pomeriggio.

5.3 Ho dovuto pagare una multa salata perché avevo parcheggiato sulle strisce pedonali.

PER

Ho dovuto pagare una multa salata _____ sulle strisce pedonali.

5.4 Ti ho portato Gomorra su DVD, così potrai confrontare il libro con il film.

AFFINCHÉ

Ti ho portato Gomorra su DVD, _____ confrontare il libro con il film.

Standardy wymagań

I.1 b Zdający wykazuje się znajomością złożonych struktur leksykalno-gramatycznych umożliwiających formułowanie wypowiedzi [...].

Punktacja

5.1 – 1 p.: odpowiedź *pur andando*

5.2 – 1 p.: odpowiedź *a condizione che tu venga*

5.3 – 1 p.: odpowiedź *per aver parcheggiato*

5.4 – 1 p.: odpowiedź *affinché tu possa*

0 p.: inna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Esercizio 6. (15 punti)

Scegli uno dei temi presentati sotto e scrivi un testo di 300–350 parole. Segna con un cerchio il tema scelto.

1. W środkach masowego przekazu toczy się dyskusja na temat wprowadzenia do szkół krajów Unii Europejskiej takiego samego podręcznika do historii. Napisz rozprawkę, w której przedstawisz dobre i złe strony tej propozycji.
2. W czasopiśmie filmowym przeczytałeś/łaś artykuł poświęcony problemowi nielegalnego ściągania filmów z Internetu. Artykuł kończył się słowami:

Questi atti di pirateria vanno condannati. Scaricare in modo illegale i film da Internet non è etico, anzi, causa danni economici e viene considerato pericoloso.

Napisz list do redakcji tego czasopisma, w którym przedstawisz swoje zdanie na temat nielegalnego ściągania filmów z Internetu, odnosząc się do trzech kwestii wskazanych przez autora w ostatnim zdaniu artykułu.

Przykładowe odpowiedzi**Temat 1.**

L'unificazione è una delle parole chiavi che descrivono gli obiettivi dell'Unione Europea. Di recente un dibattito focoso ha toccato una questione riguardante l'istruzione pubblica, e più precisamente l'introduzione in tutte le scuole dell'UE di un unico manuale di storia. Un libro del genere potrebbe risultare vantaggioso nell'ambito dell'educazione scolastica, ma gli oppositori dell'idea elencano numerosi svantaggi.

Guardando il problema dal punto di vista dell'integrazione europea, l'idea potrebbe sembrare brillante. Oggigiorno i manuali di storia sono decisamente parziali. Gli argomenti studiati a scuola riguardano soprattutto la storia nazionale e la presentano dal punto di vista di una data nazione. In conseguenza una tale situazione potrebbe portare a equivoci e alla crescita dei nazionalismi. Perciò un unico manuale che presentasse diversi punti di vista sarebbe considerato un adeguato rimedio.

Un altro vantaggio di un manuale uguale per tutti sarebbe quello di poter finalmente descrivere la storia d'Europa nel modo giusto. Sembra in realtà un'operazione eroica, ma la versione obiettiva della storia europea sarebbe apprezzata da molti. Un'azione comune di esperti storici internazionali sarebbe un grande passo in avanti nell'integrazione europea.

D'altra parte gli oppositori sostengono che i problemi non sarebbero sradicati in questo modo, al contrario, ne crescerebbero degli altri. Mentre ci si aspetta un rafforzamento e la pace tra gli Stati membri dell'Unione, l'iniziativa potrebbe suscitare conflitti sui contenuti del manuale, sulla scelta degli esperti, sulla selezione degli eventi storici.

In più, i costi di una tale iniziativa sarebbero enormi, mentre la possibilità di successo minima.

Alla fine dobbiamo prendere in considerazione i rischi per gli adolescenti e per la società in genere. È ovvio che la quantità della storia nazionale nei programmi scolastici si ridurrebbe notevolmente, e in conseguenza ci potremmo trovare di fronte a una società europea omogenea, ma allo stesso tempo spaesata e del tutto privata della sua identità nazionale.

Riassumendo, di sicuro l'idea dell'introduzione nelle scuole di un unico manuale di storia ha numerosi lati positivi, però i costi dell'iniziativa e l'impegno messo nella sua creazione sarebbero troppo alti.

Standardy wymagań

II. 2 d Zdający wykazuje się umiejętnością posługiwania się językiem obcym w zakresie tworzenia tekstu w formie wieloaspektowej wypowiedzi [...] pisemnej; argumentuje.

II. 2 f Zdający wykazuje się umiejętnością posługiwania się językiem obcym w zakresie tworzenia tekstu w formie wieloaspektowej wypowiedzi [...] pisemnej; wypowiada się w określonej formie, z zachowaniem podanego limitu słów.

I. 1 b Zdający wykazuje się znajomością złożonych struktur leksykalno-gramatycznych umożliwiających formułowanie wypowiedzi [...].

II. 2 e Zdający wykazuje się umiejętnością posługiwania się językiem obcym w zakresie tworzenia tekstu w formie wieloaspektowej wypowiedzi [...] pisemnej; stosuje środki leksykalno-gramatyczne, adekwatnie do ich funkcji.

Punktacja

Zgodność z poleceniem – 5 p.: *elementy treści*: teza adekwatna do tematu, trzy elementy tematu odpowiednio rozwinięte (wprowadzenie takiego samego podręcznika do historii w krajach Unii Europejskiej, argumenty za, argumenty przeciw), podsumowanie wypowiedzi adekwatne do tematu, praca nie zawiera fragmentów niezwiązanych z tematem; *elementy formy*: poprawnie umiejscowiona teza, uwzględnione wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie i zakończenie) z zachowaniem właściwych proporcji między nimi, pełna konsekwencja w układzie graficznym pracy, objętość pracy w granicach określonych w poleceniu.

Spójność i logika wypowiedzi – 2 p.: wypowiedź w całości spójna i logiczna na poziomie zdania, akapitu i całego tekstu.

Zakres środków językowych – 4 p.: urozmaicone struktury gramatyczne, bogate słownictwo i frazeologia, zachowany jednorodny styl, adekwatny do treści i formy.

Poprawność środków językowych – 4 p.: praca nie zawiera błędów.

Temat 2.

Cara Redazione,

dopo aver letto l'articolo pubblicato di recente sulla Vostra rivista riguardante lo scaricare illegalmente i film da Internet, vorrei aggiungere qualche mio commento.

Il Vostro articolo termina con le parole: "Questi atti di pirateria vanno condannati. Scaricare in modo illegale film da Internet non è etico, anzi, causa danni economici e viene considerato pericoloso". In linea generale sono d'accordo con queste parole, comunque mi piacerebbe esprimere la mia opinione su ognuno di questi tre aspetti.

Questa attività, come avete messo in rilievo nell'articolo, è certamente pericolosa, in quanto insieme ai materiali da scaricare si potrebbero nascondere numerosi virus o programmi spia. A volte capita di scoprire, al momento della proiezione di un film scaricato, di trovarsi di fronte a spiacevoli sorprese, scoprendo che il film pirata non è per niente quello che volevamo scaricare. D'altra parte, il pericolo che menzionate non mi sembra tanto grave come lo descrivete voi. Oggigiorno disponiamo di numerosi strumenti che proteggono i nostri computer in modo efficiente.

Per quanto riguarda i danni economici, le cifre che appaiono nel vostro articolo mi sembrano un poco esagerate. Mi rendo conto che i danni vengono calcolati in base al numero reale dei film scaricati, dall'altro lato però è anche ovvio che molte persone rinuncerebbero del tutto ad andare al cinema se dovessero pagarsi di tasca propria il biglietto, già abbastanza costoso.

Alla fine, vorrei commentare il problema etico di cui avete scritto. Sono pienamente d'accordo che scaricare in modo illegale i film da Internet non è etico. Mi viene però in mente la seguente domanda:

perché non si parla mai della questione etica riguardante il fatto contrario, cioè il caricare materiale e metterlo a disposizione di tutti gli utenti della rete?

Concludendo, vorrei ringraziare la redazione della Vostra rivista per aver pubblicato un articolo che aiuta i giovani ad affrontare questo problema di grande attualità.

*Cordiali saluti,
XYZ*

Standardy wymagań

II. 2 b Zdający wykazuje się umiejętnością posługiwania się językiem obcym w zakresie tworzenia tekstu w formie wieloaspektowej wypowiedzi [...] pisemnej; relacjonuje wydarzenia.

II. 2 c Zdający wykazuje się umiejętnością posługiwania się językiem obcym w zakresie tworzenia tekstu w formie wieloaspektowej wypowiedzi [...] pisemnej; przedstawia własne opinie.

II. 2 f Zdający wykazuje się umiejętnością posługiwania się językiem obcym w zakresie tworzenia tekstu w formie wieloaspektowej wypowiedzi [...] pisemnej; wypowiada się w określonej formie, z zachowaniem podanego limitu słów.

I. 1 b Zdający wykazuje się znajomością złożonych struktur leksykalno-gramatycznych umożliwiających sformułowanie wypowiedzi [...].

II. 2 e Zdający wykazuje się umiejętnością posługiwania się językiem obcym w zakresie tworzenia tekstu w formie wieloaspektowej wypowiedzi [...] pisemnej; stosuje środki leksykalno-gramatyczne, adekwatnie do ich funkcji.

Punktacja

Zgodność z poleceniem – 5 p.: *elementy treści*: wstęp zawiera wprowadzenie do tematu, trzy elementy tematu odpowiednio rozwinięte (sprawozdanie oraz opinia w odniesieniu do dwóch wskazanych aspektów), podsumowanie wypowiedzi adekwatne do tematu, praca nie zawiera fragmentów niezwiązanych z tematem; *elementy formy*: artykuł ma tytuł, uwzględnione wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie i zakończenie) z zachowaniem właściwych proporcji między nimi, pełna konsekwencja w układzie graficznym pracy, objętość pracy w granicach określonych w poleceniu.

Spójność i logika wypowiedzi – 2 p.: wypowiedź w całości spójna i logiczna na poziomie zdania, akapitu i całego tekstu.

Zakres środków językowych – 4 p.: urozmaicone struktury gramatyczne, bogate słownictwo i frazeologia, zachowany jednorodny styl, adekwatny do treści i formy.

Poprawność środków językowych – 4 p.: praca nie zawiera błędów.